

Politik Bilim

Türkiye'nin sanayi stratejisi ihtiyacı (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttnet.net.tr

TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen'in Sabancı Üniversitesi-TÜSİAD Rekabet Forumu'nun yayımladığı **Rekabet Postası**'nda (21 Ağustos 2007, sayı 11) yer alan makalesinden artık sanayicilerimizin de bir sanayi stratejisi hazırlanmasını istediklerini öğrenmiştik. Sanayicilerimizin bu stratejinin genel çerçevesi konusundaki öngörülerini de aynı makalede bulmak mümkün:

“Türkiye'nin sanayi stratejisine yönelik çerçeve, sâdece bugüne ve Türkiye'ye odaklanarak değil, dünyadaki mevcut ve muhtemel gelişmeleri, bilim ve teknolojideki eğilimleri, diğer sektörlerle etkileşimi, sosyal yapıdaki değişim ve ihtiyaçları da dikkate alarak tasarlanmalıdır... AB üyelik sürecindeki Türkiye, AB standartlarında bir sanayi stratejisi hazırlamalıdır.

“Sanayi sektörünün gelişimi için, teşvikler, istihdam, eğitim, teknoloji ve ARGE, finansmana erişim gibi temel sorunların çözümlenmesini hedefleyecek bir stratejiye ihtiyaç vardır. AB'nin uygulamakta olduğu Lizbon stratejisi, AB ekonomilerinin çok daha rekabetçi ve dinamik bir yapıya kavuşmasını hedeflemektedir. AB'de üretim, tüketim kalıpları, şirket organizasyonları, istihdamın niteliği, sanayinin yapısı, finansman yöntemleri hızlı bir değişim göstermektedir. Türkiye hem bu değişime ayak uydurmalı, hem de değişimin yol açacağı imkânlardan yararlanabilmeli ve bu amaçla sanayi stratejisini bir an önce hazırlamalıdır.”

Evet, bu satırlardan anlaşılacağı üzere, genel çerçevenin çizilmesinde AB örnek alınacak... Bu bağlamda, özellikle Lizbon stratejisine de atıfta bulunulduğuna göre, sanayi stratejimizin şu kabûle dayanmasının istendiği söylenebilir: Lizbon stratejisinin ana hedefi olan “Avrupa'ya, dünyanın en dinamik ve rekabet gücü en yüksek, bilgiye dayalı ekonomisi hâline getirmek...” Türkiye'nin de paylaştığı bir hedeftir ve Türkiye de kendi ekonomisini ‘dünyanın en dinamik ve rekabet gücü en yüksek, bilgiye dayalı ekonomilerinden biri’ hâline getirecektir. Bunun için de, tıpkı Lizbon stratejisinde öngörüldüğü gibi, Türkiye,

- Bilgiyi kendi **araştırma** gücüyle üretmede;
- Üretilen bilgiyi **eğitim** yoluyla bütün ülkeye yayıp özümsemesini sağlamada; ve
- Eğitimi alınan, özümsenen bilgiyi **inovasyon** yoluyla kullanıp ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürmede yetkinleşecektir.

Dolayısıyla, hazırlanacak stratejide de, bu yol haritası temel alınacak ve sanayimizden de **araştırma, eğitim** ve **inovasyonda** yetkinleşerek bu **bilgi üçgenini** kendi sektörlerinde tesis etmesi istenecektir. Tabii, bunun başarılması için, devletin de bu yol haritasının izlenmesini özendirici her türlü tedbiri alması öngörülebilecektir...

Varsayalım ki, hükümet edenler bu çerçevede bir sanayi stratejisi hazırlanması fikrini benimsediler ve başta sanayinin ve üniversitenin temsilcileri olmak üzere, ulusal inovasyon sisteminde kilit role sahip bütün kurumların temsilcilerini katarak bu stratejiyi hazırladılar.

Sıra geldi uygulamaya. Yine varsayalım, hükümet edenler bu stratejiyi uygulamaya da başladılar: ARGE'yi öngörülen önceliklere göre desteklemek için finansman musluklarını açtılar; belirlenen sanayi sektörlerinde yetkinlik kazanılmasını destekleyecek ulusal programları yürürlüğe koydular; öngörülen bilim ve teknoloji alanlarında araştırmacı, teknoloji yönetiminde uzman yetiştirmeye yönelik eğitim ve öğretim programları için her

türlü burs ve destek mekanizmasını harekete geçirdiler... Tam bir ulusal strateji ve tam bir ulusal atılım, hârika... İyi de, acaba bu ulusal atılım, sanayimizde kilit noktaları tutan yabancı ortaklarımızın dünya stratejileri ile ne ölçüde uyuşacak? Uyuşmadığı takdirde, bu ulusal atılımı sürdürme kararlılığını Türkiye’de hangi siyasî güç gösterecek? Umarım, “*Türkiye için sanayi stratejisi ihtiyacı*”ndan söz edenler bu soruların yanıtlarını da düşünmüşlerdir...

CBTD. 12 Ekim 2007